

S z a k i r o d a l o m.

I.

Az „Időjárás-tan alapvonalai“, német nyelven írta dr. Masch, magyar-óvári akadémiai igazgató. Fordította: Székely Mihály, akadémiai tanár. Kapható Grill Károly udvari könyvkereskedésében Budapesten, Dorottya-utca, ára 1 frt 50 kr.

A meteorologia azon újabb tudományok egyike, melyet nálunk aránylag kevesen művelnek, de a melynek alapos ismerése nálunk nem csak tudományos tekintetből, hanem gyakorlati érdekekből is annyival kívánatosabb, mert mint földműveléssel foglalkozó népnek munkásságunk gyümölcse igen nagy részben az időjárás kegyelmétől függ.

Dr. Masch fennebb megjelölt először 1871-ben megjelent és 1875-ben már másodszori kiadást ért munkáját a német szakirodalom meleg elismeréssel fogadta, a magyar szakirodalomba való átültetését pedig részünkről is csak üdvözölhetjük, s örvendünk azon, hogy Székely ur fordítási munkája épen nem sorozható a németből magyarra fordított azon számos szakmunkák közé, melyek az irodalmi igényeket ki nem elégítő szolgai fordítás következtében annyira kifordítottatnak, hogy bosszantó nyelvezetők miatt csaknem használhatlanokká is lesznek. Székely ur fordítása oly szabatos és világos, minőt csak attól várhatunk, ki az illető szaktudomány alapos ismerője. A munka értékének emelésére szolgál az, hogy annak szövegében az eredeti mű megjelenése óta történt szakbeli haladás kellő méltatására fordító figyelemmel volt, így például: a jégviharok keletkezésére, a tengeri áramok indító okaira és a ködsemcsék alkatára.

A földművelési ministerium a mű kiadásának költségéhez pénzbeli segélylyel járult. A nyomdai kiállítás jó, a nyomás tiszta és olvasható.

Lapunk jelen füzetének „Az eső eloszlása a föld felületén“ czimü cikkét jelen munkából mutatványképen közöljük, nem azért ugyan, mintha ez érdemelne legnagyobb figyelmet, hanem inkább azért, mert ez közvetlenül összefüggésben áll az erdőkkel, s mert nálunk az erdők eső csináló jelentőségéről igen sokan, és a kellőnél is többet szeretnek beszélni.

Ugy hisszük, hogy e mű nem csak a gazdasági tanintézetek tankönyvei közt pótol hiányt, de ugy is mint öntanulásra alkalmas munka, s mint oktató olvasmány méltó elterjedésnek fog örvendeni. — Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe!

II.

A „Cserhántó üzem“, Der Eichenschälwaldbetrieb, különös tekintettel a württembergi viszonyokra. Irta Fribolin Frigyes, würt. kir. főerdész, 122 lap 28 fametszettel. Ára 1 frt 50 kr. Kapható Budapesten Grill Károly udvari könyvkereskedésében.

E mű a mult évben jelent meg s bár szerzőnek a cserkéreg-termelés európai egyik főhelyszínén Württembergben lehetett volna alkalma adatokat és tapasztalokat gyűjteni, műve mégis nélkülözi az abba tartozó kérdéseknek szakszerű tanulmányozáson alapuló behatóbb tárgyalását, ugy hogy az alapos tanulmányt keresőt egyáltalában nem elégíti ki.

Fribolin könyve sem beosztására, sem az abba általa felvett egyes kérdések taglalására, sem a cserhántó üzem tárgyában tehető kérdésekre, sőt magára a württembergi viszonyokra nézve sem felel meg a szakember igényeinek annyira, mint a Neubrand által irt és 1869-ben kiadott „Die Gerbrinde“ „A cserkéreg“ czimü munka, miért is valóban csodálkozni lehet azon, hogy szerzőnek bátorsága volt Neubrand könyvének ismerete után művét jelen minőségében nyilvánosságra adni.

Részünkről bárkinek is sokkal inkább Neubrand művét ajánlhatjuk mint olyant, mely tárgyat kimerítőbben és szakavatottabban ismerteti, s mely felett Fribolin művének csak egy előnye van: az áttekintőbb és olvashatóbb nyomás; a mi egyébiránt senki előtt ne jelentse azt, mintha a másiknak jelesebb tartalma nem volna eléggé jól és könnyen olvasható alakban adva.

Bedő Albert.

Nagybánya égalj-viszonyai az 1876-ik év második felében.

Közlő: Mikó Béla, m. kir. vegyelemző.

E lapok mult évi julius havi füzetében közlött meteorologiai adatok folytatását képezi a következő I. és II. táblázat.

A „Jahrbuch der k. k. geologisch. Reichsanstalt zu Wien“ 1850-ik évi folyama szerint.

Nagybánya földrajzi hossza : $41^{\circ}, 18', 13''$;

„ „ szélessége : $47^{\circ}, 39', 10,1''$;

„ tengerfeletti magassága : 778 bécsi láb, vagyis 246 méter.

Az egész évi eredmények a lefolyt 1876-ik évet mint igen nedveset jellemzik. Csapadék esett ugyanis 172 napon át, és a csapadék összes mennyisége 1,2569 métert tett ki. A deczember havi meleg időjárás folytán az évi középhőmérsék a rendesnél magasabbra : $+ 10,0^{\circ}$ C.-ra ment fel. Uralkodó szelek nyugoti és délnyugoti, azután gyakoribb szelek délkeleti és északnyugoti irányból jöttek.

Mint rendkívüli események ismételten fölemlitetnek a május 19. és 20-ka között hideg széllel beállott kemény fagy, a novemberi fagy és deczemberi meleg időjárás.